

Textverkstaden 8.3 - språkriktighetsdelen

- Ordval

2) Strukturer

- 2.1 Osvenska genitiv och verbalsubstantiv (-minen/-ointi)
- 2.2 Översättning av particip
- 2.3 Kongruens
- 2.4 Substantivets form
- 2.5 Verbformer

3) Ordböjning

- Substantiv
- Verb – tempusformerna

4) Meningsbyggnad (MB)

- 4.1 Ordföljd
- 4.2 Satsradning och ofullständiga meningar
- 4.3 Satsförkortningar (subjektet)
- 4.4 Brist på symmetri
- 4.5 Syftning (val av pronomen)

5) Skrivregler

- Förkortningar
- Skiljetecken
- Ordtecken
- Stavning

Var logisk och konsekvent

Ordval

- a) Case
- b) forskningarna
- c) förverkliga?
- d) komma i kraft
- e) motiv sker
- f) medför X upphov till Y
- g) skiljs åt av olikheter
- h) ställa krav ...
- i) bestå...
- j) protokoll ...
- k) redogöra....
- l) diskutera om X
- m) användningsområdena av X
- n) en myriad av ... apparater... har ökats
-
- a) Det skall **kommas ihåg**
- b) med detta menar **man** X
- c) då får **man**
- d) Då **man** mäter med en mikrofon en högtalares uppspelning i ett rum
- e) I och med det här har man forskat problemet och ...

- a) fallstudie
- b) forskningen; undersökningarna, studierna
- c) genomföra, fullgöra....
- d) träda i kraft
- e) motiv finns
- f) ger X upphov till Y (medför x att ...)
- g) skiljs åt i fråga om flera egenskaper
- h) ställa krav på
- i) bestå av
- j) protokoll över
- k) redogöra för
- l) diskutera X
- m) användningsområdena för X
- n) (det finns en myriad av...)
- o) Det är skäl att beakta att
- p) med detta avses X
- q) då erhålls.... det/vilket ger....
- r) Då en högtalares uppspelning i ett rum mäts med en mikrofon

Termer

- Transmission Control Protocol (TCP) används
- Något övergripande begrepp först ?
- har speciellt OEE (Overall Equipment Effectiveness, sv. utrustningens totala effektivitet, fått
- har speciellt OEE (Overall Equipment Effectiveness), dvs. utrustningens totala effektivitet, fått
- har speciellt utrustningens totala effektivitet (Overall Equipment Effectiveness, OEE) fått

Termer

- ett spektrotemporalt receptivt fält (spectro-temporal receptive field)
spektrotemporala receptiva fält
- glidande fönster-mekanismen

Skilj **inte** åt delarna i sammansatta substantiv:

- en radiellt riktad parenkym (**ray parenchyma**) cell
- FIR (**Finite Impulse Response**) filtrar
- utvecklades trängselfönster (**congestion window**) konceptet
- mannos (**mannose**) och galactos (**galactose**) grupper

Skriv:

- en radiellt riktad **parenkymcell** (ray parenchyma cell)
- FIR-filter (Finite Impulse Response filters)
- utvecklades **konceptet trängselfönster** (congestion window) (trängselfönsterkonceptet)
- grupperna? mannos (mannose) och galaktos (galactose) mannos- och galaktosgrupper

Sammanställningar

- rum/högtalar respons?
- akustikteori rumsakustiska teorier
- signalbehandlingsteori
- ingångsvärden
- återkopplingsstruktur
- internettrafik
- jämlikhetsfaktor; jämlikhetsindex
- excessmängd;
- trängselfönster
- konvergensdiagrammen
- konnektivitetstillstånd
- hemoglobinkoncentration
- receptionstid
- studenttävlingar
- studieskedet
- rundresetiden
- mikroorganism; styrkeegenskaper
- kortdistanskommunikation; tekniker för ...

- xanthangummi
- Pickeringemulsionen
- Leanfilosofin
- enligt en så kallad best effort-kommunikationsprincip
- enligt en så kallad best effort-princip för kommunikation
- FIR-filtrar; TCP-algoritmen; RTT-värde; D2D-användare; C-C-bindningar; 3D-printing PLA-material
- hydroxyl- och acetylgrupper
- trängselundvikande; ringöppnande
- detsamma

MEN:

- digital teknik
- stående vågor
- kemiska behandlingar

Korrigera:

- långsam start algoritmen algoritmen för...
- deras lineära fas egenskaper

2.1 Strukturer - osvenska verbalsubstantiv (-minen/-ointi) och genitiv

- GIS-palvelinteknologian hyödyntäminen luonnonvaratietojen tilastollisessa tarkastelussa
- Implementering av GIS-serverteknik i statistisk analys av data om naturtillgångar
- GIS-serverteknik i statistisk analys av data om naturtillgångar
- (Hur kan GIS-serverteknik tillämpas i statistisk analys av data om naturtillgångar?)
- Se [SLAF](#) Olika sätt att översätta verbalsubstantiv, kap. 4.6, s. 72-75

2.1 Strukturer - osvenska genitivformer

- Inga genitivkedjor i svenskan (förutom om det första ledet är ett namn)
Skriv **inte**: Dieselmotorers cylinderfoders tillverkningsätt och material
- Prepositionen ska passa ihop med det senare ledet i en sammansättning.
 - Skriv om:
 - *Förbättringsmetoder **av** energieffektiviteten i hydrauliksystem.
 - Metoder **för** förbättring **av** energieffektiviteten.
- Apostrofgentiv används inte i svenskan.
Skriv Joyces främsta roman, Einsteins relativitesteori

2.1 Strukturer - osvenska genitivformer

SKRIV INTE:

- mätarens delkomponenters beräkning
- ljudets amplituds fördelning
- TCP-anlutningens trängselfönsters storlek
- anläggningsutnyttjandets idealcykeltid
- materialets återvinning

SKRIV:

- beräkning av mätarens delkomponenter
- fördelningen av ljudets amplitud
- storleken på ...
- den ideala cykeltiden för anläggningsutnyttjandet
- återvinning/-en av material
materialåtervinning

2.2 Strukturer: particip

- finskans participkonstruktioner
 - -va/-vä sivusuunnasta tuleva auto (en från sidan kommande bil)
 - en bil som närmar sig från sidan
 - -ma/-mä yrityksemme suunnittelema tuote (en av vårt företag planerad produkt)
 - en produkt som planerats av vårt företag
- Också engelskan påverkar
 - He stood there thinking about nothing
Han stod där *tänkande på just ingenting.
 - och tänkte på just ingenting

För mycket participformer är osvenskt.

I akademisk text kan det dock förekomma mera particip > koncist!

Hjälp ger: [SLAF s. 64 ff.](#)

Reuter, M. Översättning och språkriktighet

2.2 Strukturer

Kongruens

- Bestämningens form är densamma som dess huvudord:
 - numerus (en/flera)
 - genus (en/ett)
 - som attribut (före substantivet), även species (bestämd/obestämd)
 - Korrigera: Den kapacitet som finns i de lokala idrottsföreningarna är mycket värdefullt för kommunerna.
 - värdefull
- Substantivets form efter pronomen
 - denna, detta, dessa + obestämd form:
 - Korrigera: dessa övervakningsmetodernas funktionalitet
 - dessa övervakningsmetoders

2.2 Kongruens

- ordet **data** är bara pluralt i obestämd form:
insamlade data; nya data; partiella data

- **ett** cellulärt nätverk; cellulära nätverk

- licensierad trafik

- materialet är homogent

- KORRIGERA:

- ett nytt stadie
- detta generade stimuli
- för produktvis cykeltider?

- mottagen *duplikat* AKK?

ett nytt stadium

dessa stimuli detta stimulus

Adjektiv (Hurdana?): produktvisa

Adverb (Hur?): för cykeltider produktvis

ett mottaget

2.3 Strukturer: substantivets form

- framför relativ bisats
 - t.ex. som-satser då de är nödvändiga:
Den tekniken som finns till hands är...
 - Den här substantivformen används inte då som-satsen bara är ett inskott:
 - Bilen, som för övrigt är grön, fungerar fint

2.3 Substantivets form

- Av de olika delar ~~na~~ som cellen består av
- ...beror på den trängselkontrollsalgoritmen ~~en~~ den använder
- den enda faktor ~~n~~ som bör beaktas i
- ...att uppspelning kommer att förändras \longrightarrow uppspelningen (vid komparativa verb)
- Vad fattas?
 - grundläggande TCP-algoritmerna **de**
 - glidande fönstret **det**
 - prosenkyma cellerna **de**
- Det heter: det här fönstret MEN detta fönster

2.4 Strukturer: verbformer

- Skriv inte: Metoden behövs utvecklas
- Skriv: Metoden behöver utvecklas (**huvud verbet passiveras**)
- Skriv inte: Inställningarna ändras för att maskinen kan fungera
- Skriv: **för att** maskinen **ska** kunna fungera
(eller: **så** att maskinen kan fungera)
- I detta kandidatarbete **går** det **igenom** olika typer av
- I detta kandidatarbete **granskas/presenteras** olika typer av ...
Detta kandidatarbete **granskar/presenterar**...

3 Ordböjning (och genus)

- SE [SAOL 2013 på nätet](#)
- data
- en efterfrågan
- en router
- en order
- en partner
- en designer
- ett område
- en/ett stimulus
- ett stadium
- ett användargränssnitt
- ett enzym
- ett bioimplantat
- lignin, -et
- ett STRF
- ett ACK

4.1 MB: ordföljden i huvudsats

Använd svensk ordföljd!

- Korrigera:
 - Regeringen ska hålla ~~i morgon~~ en presskonferens om frågan i morgon.
 - Seriöst, hur har man tänkt sig pogrammera detta.
T.ex. Hur har man på allvar tänkt sig
 - Vidare, med X avses Y
- Observera skillnaden i ordföljden vid användningen av emellertid/however
 - However, we are not ...
 - Vi är emellertid inte
- *Givet en liksidig triangel...
- *Givet en hierarkisk organisation...
- Om vi har/tänker oss/utgår från; villkoret är, med utgångspunkt i, förutsatt ...

4.1 MB: Ordföljden i bisats

- Företaget påstår att problemet **egentligen** är ~~egentligen~~ ganska lätt att lösa.
- Eftersom ~~i programmet finns~~ möjlighet att ...
Eftersom **det** i programmet finns möjlighet att ...
Eftersom **det** finns möjlighet att.... i programmet
- ~~eftersom i vardera algoritmen görs~~ samma åtgärd
eftersom **samma åtgärd** vidtas i vardera...

Sätt in därför:

- X gör att det är svårt att jämföra
- X gör att det **därför** är svårt att jämföra

Korrigeras:

- ...som **vanligtvis** kunde ~~vanligtvis~~ klassificeras som X
- ... att från en arkitekturisk synvinkel kan X likna Y
... att **X**...

4.2 MB: satsradning och ofullständiga meningar

- 3.3 Ofullständiga meningar

- *Företaget kommer att börja importera reservdelar. Om kontraktet är fördelaktigt.
- Inte lämpliga i tekniska, vetenskapliga texter.
- Sätt alltså inte punkt mellan huvudsats och bisats.

bisats

- 3.4 Satsradning!

- * Produktionen blir alltmera automatiserad, kostnaderna måste skäras ned för att bolaget bolaget och aktieägarna ska uppnå maximal vinst.
- Sätt punkt mellan meningar (huvudsatser), inte kommatecken.

4.2 MB: satsradning och ofullständiga meningar

SATSRADNING

- Länge processerades data som om de endast beskrivit ett statistiskt fenomen, **man** tänkte sig att aktiviteten var konstant under dataintagningen.
Länge processerades data som om de endast beskrivit ett statistiskt fenomen. **Man** tänkte sig att aktiviteten var konstant under dataintagningen.
- Dessa komponenter beter sig alla olika då de blir processerade **därför** har god förståelse av deras....
- Dessa komponenter beter sig alla olika då de blir processerade. **Därför** har god förståelse av deras....

OFULLSTÄNDIGA MENINGAR

- Detta till följd av att...
Detta **beror** på att...
, vilket är en följd av att

4.3 MB: satsförkortningar

- inleds t.ex. med genom att, för att men saknar subjekt
- Vad är subjekt? Korrigera:
- *Maskinen startas genom att trycka på knappen.
- Man startar maskinen genom att trycka på knappen
- Maskinen startas genom att man trycker på knappen
- [SLAF Subjektsregeln](#), s. 63 f.

4.4 MB: symmetri

Symmetriregeln:
Två eller flera led som
hör ihop på något sätt
(som samordnas) ska ha
samma form.

- Innehållsligt parallella led ska ha samma struktur
 - **både – och** både i den verkliga och i den elektroniska världen.
i både den verkliga och den elektroniska världen
 - **såväl – som** såväl datorer som mobiler
såväl datorerna som mobilerna
 - **dels, dels**
Vi har dels förbättrat våra gamla produkter, dels utvecklat helt nya produkter.
Sätt ut kommatecken men inget och före det andra dels)
 - vid underförstådda led
 - stöd för barn- och ungdomsidrott
Ett led som är gemensamt för två sammansättningar kan utelämnas om det står i slutet av sammansättningarna.
 - Men: analytisk kemi och biokemi
Kemi kan inte utelämnas, eftersom det inte är fråga om sammansättningar i båda fallen.

4.5 MB: syftning

Upprepa huvudordet om syftningen är oklar!

1. Försäkra dig om att det klart framgår vad pronomenet syftar på.
2. Använd rätt form:
 - Nokia - **Det/Företaget** är i införstått med att...
Företagsledningen är införstådd med
 - Styrelsen - **Den** är införstådd med att ...
 - **Man** är införstådd med att... (man = singularart)
 - hans, hennes, dess, deras eller sin, sitt, sina?
 - som eller vilket? Företaget har startat produktionen, **vilket** var väntat.
3. Undvik för många detta: Företaget har startat produktionen. Detta var väntat.
, vilket var väntat

4.4 MB: syftning

- X finner närliggande apparater och skapar direkt kommunikation mellan dem, **som** i sin tur minskar på kommunikationsfördröjningen ...
, vilket
- Fördelar med fibrer är **dess** låga... dessas
- dens?

5 Skrivregler

- en blandning av två typer: X och Y
- 20–30 procent eller 20 – 30 procent
- 20 %
- från – till
- **germanskt**

KOLONET SYFTAR FRAMÅT

Skrivregler

Ordtecken

- Skrivsätt:
 - **mellanrum:**
§ 12,
ca 80 %, ca 80 procent, ca åttio procent
 - **skriv ut ordet:**
 - hundraprocentig/100-procentig; promillehalt
 - **inga ändelser vid enhetsbeteckningar:**
 - 5 % lösning
- Matematiska tecken och formler:
 $5 + 10 = 15$ $8/64$ $1/3$

Hjälp ger:

- [Skrivregler från TNC](#)

Skrivregler

Stavning: stor eller liten bokstav

- först i meningen:
 - pH-värdet överstiger ... > omskriv hellre
 - Kg är grundenheten för massa.
 - Cd-skivan ... (annars cd-skivan)
- i punktuppställningar:
 - stor bokstav, bara om varje led består av flera än en mening!
 - efter kolon:
 - stor bokstav om det som följer är citat eller fråga
 - liten bokstav om kolonet syftar framåt på en enda mening, eller del av mening.

Hjälp ger:

- Svenska skrivregler
- Skrivregler från TNC
- SAOL

Skrivregler

Stavning: stor eller liten bokstav

- i namn
 - företag o.d.:
 - Stor bokstav bara i den första delen i flerordiga namn
 - Europeiska unionen (Men: EU)
 - på utbildningsprogrammet för datateknik vid Högskolan för teknikvetenskaper/
vid Aalto-universitetets högskola för teknikvetenskaper
 - Men: Dagens Industri, Svenska Akademien
 - sammansättningar: Volvokoncernen, richterskalan, dieselmotorer Men: Volvo lastbilar
 - Storbritannien Mellaneuropa Västnyland
men: mellersta Europa västra Nyland
 - vetenskapliga benämningar: Gibbs fasregel

Skrivregler

Stavning

- bara ett m eller n framför d och t
 - tom, tomt, tomma
 - känna, känner, kände, känt
 - noggrann, noggrant, noggranna
- processer, chanser, bransch
- utveckla
- parallell
- Använd stavningsprogram!
(Upptäcker inte isärskrivning av ord)

Hjälper:

- rättstavningskontroll
(ett måste!)
- *SAOL

Skrivregler

Ordtecken , sifferuppgifter

- När används siffror?
 - vid höga krav på exakthet
 - i decimaltal och ofta i bråktal
 - före enhetsbeteckningar
- När används bokstäver (se dock ovan)?
 - 1-20
 - jämna tiotal, hundratal etc.
- Kombinera inte siffror och bokstäver för likartade begrepp.
- Hur förkortas ordningstal? 2:a 4:e
- Siffror eller bokstäver i sammansättningar?
 - ett 50 års jubileum ett 50 års-jubileum, ett 50-årsjubileum, ett femtioårsjubileum
 - 4 %-spärren, fyraprocentsspärren
- 3 450 212 153

Skrivregler

Skiljetecken

- Kommateringen har betydelse:
- **Avrättas, ej benådad.**
- **Avrättas ej, benådad.**

Skrivregler

Skiljetecken

- Svenskan har **tydlighetskommatering**, inte grammatisk kommatering:
 - färre kommatecken än finskan
 - inte komma framför t.ex. att-sats (men alltid framför että-sats)
 - Inte komma före eller efter satsförkortning!
 - inte komma efter inledande adverbial som i engelskan: However, **it's**

Skrivregler

Skiljetecken

- Sätt ut komma för att göra texten lättare att läsa, alltså främst vid
 - inskott: I andra länder, t.ex. i Norge och England, har...
 - icke-nödvändiga relativa bisatser (t.ex. som-satser):
 - Jag köpte en bil i fjol. Bilen, som är grön, har fungerat bra. (icke-nödvändig relativ bisats)
 - Men: De studerande som är sjuka har gått hem. (nödvändig relativ bisats)
 - framför relativ bisats som inleds med vilket/något som
 - Efter längre inledande bisats.

Skrivregler

Skiljetecken

➤ **Undvik kommatecken i rubriker.**

- Capton, Capture & Storage - geologiska förvaringens risker
- Kaizen - kontinuerlig förbättring inom kvalitetsverksamheten

➤ kommatecken > tankstreck

***Använd tankstreck
eller kolon, inte
kommatecken i
rubriker.***

Skrivregler

Skiljetecken

- Punkt eller inte
 - vid siffror (i rubriker, punktuppställningar)?
 - i förkortningar?
- Skillnaden mellan
 - **semikolon** (särskiljande)
 - **kolon** (framåsyftande)
- Kontrollera reglerna för
 - tankstreck
 - i rubriker
 - i texten vid inskott och tillägg (här kan du också välja det neutralare kommatecknet)
 - i betydelsen från ... till (utan mellanslag)
 - bindestreck
 - i sammansättning med initialförkortning + substantiv: CAD-program, 5S-metoden
 - i sammansättning med siffra + substantiv
 - ibland i oetablerade sammansättningar (etablerade sammansättningar skrivs ihop)
 - för underförstådd orddel

Ordböjning

talspråk – skriftspråk – kanslisvenska

• Använd

- skriftspråkets ordformer
 - mig, dig, sig
 - de, dem
 - någon, något, någonting
 - fungera (inte funka)
- korta verbformer:
 - ge, ges, ger
 - ange, anger, uppge, uppger
 - ta, tas, tar
 - används
 - ska

• Undvik

- kanslisvenska
 - enär
 - huru, hurusom
 - Jämväl
- långa verbformer
 - giva
 - användes (i presens)
 - skall